

Det kongelige kulturdepartement
Postboks 8030 Dep,
0030 Oslo

SAK: HØRING ANG. ”REGLAR OM FULLMAKTER OG BEHANDLINGSPROSEDYRE I RETTSKRIVINGSSAKER

Bokmålsforbundet har med interesse lest utkast til ovennevnte, og har følgende kommentarer:

1 Fagrådenes fullmakter

I utkastet under pkt 3 står det at fagrådet ønsket i utgangspunktet å ha fullmaktene for seg selv, mens styret i tilslutning til kommentarene fra direktøren, mente at den endelige avgjørelsen burde ligge i styret, ikke fagrådet.

Dette innebærer etter Bokmålsforbundets mening en unødvendig totrinns behandling av hver enkelt sak.

Fagrådet som behandler rettskrivningsspørsmål, skal etter departementets forslag ha 8 medlemmer. Normeringssaker som ikke er felles for målformene, skal behandles av den aktuelle halvdel av fagrådet.

Dette punkt mener vi er meget viktig, og støtter det fullt ut. Dette er også i overensstemmelse med tidligere praksis.

Vi finner det derfor oppsiktsvekkende at f.eks. et vedtak i bokmålsseksjonen om normering, skal godkjennes av styret. I styret sitter jo representanter for begge målformer. Man kan da risikere at et enstemmig vedtak i bokmålsseksjonen blir nedstemt av et flertall i styret, bestående av nynorskrepresentanter. Dette finner Bokmålsforbundet totalt uakseptabelt. Enten må fagrådets innstilling være endelig, eller så må det sendes til departementet for godkjennelse.

2 Nynormering og rådgivning

I utkastet pkt 4.1 foreslår departementet at Språkrådet bør ha fullmakt til å gjøre endelig vedtak om normering av nye og tidligere unormerte ord i norsk.

Dessuten foreslår departementet at Språkrådet også kan gjøre vedtak om ny stavemåte eller bøyning av tidligere normerte ord eller justering av tidligere gjeldende skriveregler. Vedtak om gjennomgripende endringer eller systemendringer skal likevel legges frem for departementet for godkjennelse.

I det fremlagte forslag kan det lett oppstå tvil om hva som skal godkjennes av Språkrådet og hva som skal godkjennes av departementet.

Bokmålsforbundet mener at alle endringer i gjeldende rettskrivning skal godkjennes av departementet og ikke av Språkrådets styre. Vi vil da få en klar ansvarsfordeling mellom Språkrådet og departementet. Vi minner i denne forbindelse om at en forutsetning i språkmeldingen var at stabilitet i rettskrivningen skulle legges til grunn for lang tid fremover. I de nærmeste år vil endringer i eksisterende rettskrivning ha et meget begrenset omfang.

I utkastet pkt 4.1 foreslår departementet at Språkrådet skal gi råd og veiledning om generelle skriveregler, og så langt det er mulig skal klargjøre hva som er obligatorisk for korrekt språk. Bokmålsforbundet er usikker på hva denne formulering innebærer. Hva er definisjonen på obligatorisk korrekt språk? Innebærer dette at godkjente former innenfor den offisielle rettskrivning, som jo språkbrukerne fritt kan velge mellom, ikke kan anses for korrekt språk?

Språkrådet har tidligere foreslått en såkalt ”strammere norm” som et tilbud til brukerne. Hvis Språkrådet i tillegg skal få monopol på definisjonen på hva som anses som ”korrekt språk”, og som til overmål skal gjøres obligatorisk for dem som er pålagt å bruke offisiell rettskrivning, så går dette langt ut over den rådgivingsfunksjon rådet var tiltenkt.

Etter Bokmålsforbundets mening skal Språkrådet nøye seg med å gi råd, og ellers overlate det endelige språkvalg innenfor rettskrivningen, til den enkelte bruker.

Vi vil på det sterkeste advare mot at Språkrådet i praksis lager sin egen rettskrivning som pr definisjon blir ansett som ”korrekt språk”.

Korrekt språk er for øvrig er tøyelig begrep, og det er langt flere enn Språkrådet som anser seg meningsberettiget om hva som er korrekt språk.

Bergen, 1.10.2012
Bokmålsforbundet

Arve Waage (s)
advokat, viseformann

Steinar Øksengård (s)
formann

NB! Dette dokument har kun elektronisk signatur.